

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ОВОЧІВНИЦТВО ЗАКРИТОГО ГРУНТУ

спеціальність	201 Агронія	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Агронія	факультет	Агронії та захисту рослин
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	Флодоовочівництва і зберігання продукції рослинництва

ВИКЛАДАЧ

Сєвідов Володимир Петрович

Вища освіта – вчений агроном по захисту рослин
Науковий ступень - кандидат с.-г. наук, 06.01.06 овочівництво,
Вчене звання – доцент кафедри флодоовочівництва і зберігання продукції рослинництва
Досвід роботи – більше 5 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- має 31 наукову працю, з яких одна монографія та науково-методичні видання;
- учасник наукових і методичних конференцій різного рівня.

телефон

0507705352

електронна пошта

sevidov.vp@gmail.com

дистанційна підтримка

Moodle; Google Meet; Zoom

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	є формування у здобувачів теоретичних і практичних знань з технології вирощування овочевих рослин у закритому ґрунті із забезпеченням максимальної реалізації біологічного потенціалу урожайності.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, командна робота
Специфічні результати навчання і форми їх	у результаті вивчення навчальної дисципліни «Овочівництво закритого ґрунту» здобувачі повинні засвоїти: ➢ агроекономічні характеристики конструкцій закритого ґрунту (лабораторно-практичне компонента);

контролю	<ul style="list-style-type: none"> ➤ наукові основи управлінням якістю розсади і овочів в закритому ґрунті (активність при виконанні лабораторно-практичних занять); ➤ технологію вирощування розсади овочевих культур в спорудах закритого ґрунту (семінари, індивідуальна активність); ➤ технологію вирощування овочевих культур в закритому ґрунті (лабораторно-практичне компонента).
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 22 години лекції, 22 години практичні; самостійна робота 46 годин, модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетенції	<p>СК.01. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).</p> <p>СК.03. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.</p> <p>СК.08. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.</p>	Програмні результати навчання	<p>СПРН.01. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.</p> <p>СПРН.03. Володіти статистичними методами опрацювання даних в агрономії.</p> <p>СПРН.08. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.</p> <p>СПРН.09. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.</p> <p>СПРН.11. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.</p>
--------------------	---	--------------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Наукові основи управління вирощуванням розсади та овочевих культур в закритому ґрунті

Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота
ЛЕКЦІЯ 1. Значення, стан і перспективи розвитку овочівництва закритого ґрунту в Україні. Культиваційні споруди та організація території закритого ґрунту.	Визначення поняття овочівництва закритого ґрунту та класифікація споруд закритого ґрунту. Розвиток прогресивних методів вирощування рослин. Районування тепличного овочівництва (світлові зони). Організація території закритого ґрунту	Значення овочівництва закритого ґрунту для цілорічного забезпечення населення свіжими овочами. Класифікація споруд закритого ґрунту: утеплений ґрунт, парники, теплиці. Особливості влаштування різних видів утепленого ґрунту. Ґрунтові і гідропонні теплиці, грибниці.
ЛЕКЦІЯ 2. Методи регулювання мікроклімату в сучасних теплицях.	Поняття про комплекс зовнішніх умов. Світловий режим. Електроосвітлення рослин. Тепловий режим. Повітряно-газовий режим. Ґрунтова культура. Гідропонний метод вирощування рослин	Конструкції культивацийних споруд закритого ґрунту і будова систем обігріву. Види обігріву – сонячний, біологічний, технічний. Джерела тепла для обігріву споруд. Способи обігріву. Зимові теплиці. Весняні теплиці. Парники. Обладнання для вентиляції, поливу. Світловий режим. Електроосвітлення рослин. Тепловий

		режим. Повітряно-газовий режим. Формування врожаю овочевих рослин.
ЛЕКЦІЯ 3. Вирощування розсади для закритого та відкритого ґрунту	Вирощування розсади для закритого ґрунту. Вирощування розсади для відкритого ґрунту	Вирощування розсади для закритого ґрунту. Вирощування розсади для відкритого ґрунту. Послідовність вивчення окремих культур. Сорти та гібриди культур, занесених до Державного реєстру України. Особливості вирощування розсади у касетах, кубиках, горщечках, залежно від строків висаджування. Вік розсади, стандарти на розсаду. Субстрати для рослин при вирощуванні за малооб'ємною технологією.
ЛЕКЦІЯ 4. Способи вирощування рослин в закритому ґрунті	Вибирати і оцінювати придатність площ і споруд закритого ґрунту; враховуючи біологічні особливості овочевих культур, їх вимоги до умов вирощування, користуючись практичними рекомендаціями, здійснювати своєчасне проведення технологічних заходів догляду за посівами; використовуючи біологічні особливості наявного асортименту видів та сортів овочів, планувати збирання врожаю; на основі попереднього визначення врожайності.	Насіння овочевих рослин: норми висіву та площа живлення. Ґрунтова культура теплиць. Штучні ґрунти та їх родючість. Використання торфу, дернової землі, тирси, соломи та інших матеріалів як складової частини штучних ґрунтів. Класифікація тепличних ґрунтів. Властивості тепличних ґрунтів. Добір ґрунтів для розсади. Гідропонний метод вирощування рослин. Поживні розчини. Компоненти для поживних розчинів залежно від вирощуваної культури та фази її розвитку. Субстрати для гідропонного вирощування овочів. Малооб'ємна гідропоніка.
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Технологія вирощування овочевих культур у спорудах закритого ґрунту		
ЛЕКЦІЯ 5. Особливості технології вирощування огірка у закритому ґрунті	Гібриди огірка для вирощування в зимово-весняній культурі. Принципи добору гібридів огірка. Ґрунтова культура огірка в теплицях. Запилення бджолами. Підживлення і полив рослин огірка на тепличних ґрунтах. Особливості вирощування огірка на малооб'ємних субстратах	Гібриди огірка для вирощування в зимово-весняній культурі. Принципи добору гібридів огірка. Технологія вирощування огірка бджолозапильних і партенокарпічних гібридів залежно від способу вирощування. Способи та строки висаджування розсади, густина та методи формування рослин. Запилення бджолами. Режим підживлення і полив рослин огірка на тепличних ґрунтах. Збір урожаю та його періодичність.
ЛЕКЦІЯ 6. Вирощування помідорів у закритому ґрунті.	Вирощування помідорів у зимово-весняний період. Вирощування помідорів в осінньо-зимовий період. Особливості вирощування помідорів у гідропонних теплицях. Особливості вирощування помідорів на малооб'ємних субстратах	Технологія вирощування плодів помідора залежно від способу вирощування: на ґрунтосуміші, методом басейнової та малооб'ємної гідропоніки. Строки і способи висаджування розсади, густина та способи формування рослин під час вирощування помідорів у зимово-весняний період та в осінньо-зимовий період. Принципи підбору сортового складу. Догляд за рослинами. Формування рослин і розвиток плодів. Збір урожаю.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА ДОДАТКОВА

Основна література

1. Барабаш О.Ю. Біологічні основи овочівництва. Навчальний посібник. К.: Арістей, 2005. 348 с.
2. Барабаш О.Ю., Тараненко Л.К., Сич З.Д. Біологічні основи овочівництва. К: Арістей, 2005. 344 с.
3. Болотських О.С. Овочівництво: Екологічно адаптовані технології вирощування. Навчальний посібник. Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 1999. 122 с.
4. Гіль Л.С., Пашковський А.І., Суліма Л.Т. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту / Л.С. Гіль та інші. Вінниця «Нова книга», 2008. ч.1. – 367 с, ч. 2 – 311 с.
5. Лихацький В. І. та ін. Овочівництво: практикум / За ред. В. І. Лихацького. Вінниця, 2012. 461 с.
6. Лихацький В.І., Бургарт Ю.Є. Овочівництво: Практикум. К.: Вища школа, 1994. 366 с.
7. Овочівництво: Навчальний посібник / Шемавн'юв В.І., Лазарева О.М., Грекова Н.В., Олексюк О.М. Дніпропетровськ: ДДАУ, 2001. 391 с.
8. Яровий Г.І., Лебединський І.В., Сєвідов В.П., Вальков Р.Т., Сергієнко О.В. Технології вирощування огірка: Монографія /Лебединський І.В. Сєвідов В.П., Вальков Р.Т., Сергієнко О.В. Харків: ТОВ «ТПГ»,-2018. – 190 с.
9. Пузік Л.М., Бондаренко В.А., Пузік В.К., Сєвідов В.П., Сергієнко О.В. [та ін.]. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту: лаборатор. практикум для проведення лаборатор.-практ. занять студ. спец. 201 Агрономія денної форми навчання ОКР «Бакалавр», Харків :ХНТУСГ, 2020. – 129 с.

Додаткова література

1. Барабаш О.Ю., Сич З.Д., Носко В.Л. Догляд за овочевими культурами. К.: Нововведення, 2008. 122 с.
2. Державна цільова програма розвитку овочівництва на період до 2025 року / за наук. ред. Гадзала Я.М, Роїка М.В., Кондратенка П.В, Висоцького Т.М., Могильної О.М. Селекційне: ІОБ НААН, 2020. 62 с.
3. Концепція державної цільової програми розвитку овочівництва на період до 2025 року. О.М. Могильна, О.В. Куц, В.П. Рудь, О.Д. Вітанов, Л.А. Терьохіна, О.І. Онищенко, О.В. Мельник, С.О. Щербина, Ю.Д. Зелендін, Т.В. Парамонова, Л.М Урюпіна, О.П. Стовб'ір, О.І. Яковченко, А.В. Яковченко, В.В. Сидора. Селекційне : ІОБ НААН, 2020. 16 с.
4. Програма «Органічне виробництво овочевої продукції в Україні на період до 2025 року» (науково-технологічний супровід). О.М. Могильна, О.В. Куц, В.П. Рудь, О.Д. Вітанов, О.І. Онищенко, Л.А. Терьохіна, О.В. Мельник, С.О. Щербина, Ю.Д. Зелендін, Т.В. Парамонова, Л.М Урюпіна, О.П. Стовб'ір, О.І. Яковченко, А.В. Яковченко, В.В. Сидора. Селекційне : ІОБ НААН, 2020. 32 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 30	відповіді на тестові питання (екзамен)
		до 40	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

ПОЛІТИКА КУРСУ

Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо). Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні незадовільні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття, до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.